

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati (oglas): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 18.

V Ljubljani, dne 1. maja 1915.

Leto III.

Vstop Avstro-Ogrske v vojno.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo:

Ko je izročil avstro-ogrski poslanik v Belgradu dne 23. julija 1914 srbskemu ministrskemu predsedniku noto, ki je postavila Srbijo pred vprašanje, da se ali odpove svojemu rovanju proti manarhiji, kateremu se je bila že enkrat odpovedala, s katerim pa je potem tajno zopet pričela, ali pa javno prizna, da se identificira z morilci v Sarajevu in njihovimi zaplečniki, je stala vsa vojna sila Avstro-Ogrske v predpisanem mirovnem stanju; monarhija, ki si je bila v svesti svoje dobre stvari, in ki ni hotela vojne, svojih pravičnih zahtev ni postavila pod pritisk vojaških priprav.

Dne 25. julija 1. 1. popoldne je izročil g. Pašič našemu poslaniku oni odgovor srbske vlade, ki naj bi bil vzbudil domnevanje, da je Srbija pripravljena izpolniti do mej možnosti zahteve monarhije, ki pa je v resnici več ali manj odklanjal najvažnejše naše zahteve.

Podlistek.

Žrtve razmer.

(Dalje.)

Kar so jo potisnili v stran. Dvoje črno oblečenih mož je stopilo iz veže. Za njima so prinesli kovinasto krsto, jo potisnili v voz ter ga zaklenili.

Med ljudmi je nastala tihota. Voz je oddrdral, ženska je utonila med množico, ki se je počasi razkropila.

Zopet se je pričel navadni promet, tramvaj je, kakor običajno, škripaje vozil navzdol proti središču mesta in nihče ni več opazil, da se odigral del skrite tragedije.

Fridin mož je sedel brez suknje pri pisalni mizi, ki je stala kraj postelje v njegovi sobi in zrl pred se. Na mizi je bilo razmetanih polno papirjev, pisem, fotografij, Fridinih zapiskov in knjig. V zamišljenosti mu je roka zdrsnila in nehote je zgrabil lično vezane liste, ki so bili na poslikanih straneh popisani s pesmicami. Kromicki je jel prelistavati knjižico. Bili so lični miniaturni akvareli, ki so krasili in predočavali

Kako si je bila srbska vlada na jasnem glede tega, da je njen odgovor nesprejemljiv, izhaja najbolj jasno iz tega, da je bila 3 ure pred oddajo te note tudi že odrejena mobilizacija celokupne srbske armade. Srbija je vrgla s tem, kakor se je kmalu pokazalo, vede netilo v smodnik, da provzroči svetoven požar.

Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo je moralo Svoji tako pogosto dokazani miroljubnosti nasproti skleniti ono, glede česar srbsko izzivanje ni dalo nobene druge izbire. Še na večer istega dne je izšel ukaz za delno mobilizacijo, ki so ga vsi narodi monarhije soglasno z navdušenjem sprejeli. Dne 28. julija je bila izdana vojna napoved Srbiji. Veselo, navdan od zavesti dolžnosti in požrtvovalnosti, katere ni nikdar manjkalo avstrijskim narodom v resnici, je pohitel vsak, ki ga je ukaz vpoklica zadel, na določen mu kraj. Mobilizacijski aparat je deloval s sigurnostjo precizijskega instrumenta. Vsa prorokovanja, da bo prišlo do zmešnjav pri razvoju vojne pripravljenosti in pri pohodih na bojišče, s čimer so računali naši sovražniki, se niso uresničila.

scene in slike iz pesmic. Zvezdnato nebo, božično drevesce, dvoje mask, cvetoče breskve, četrperesne deteljice, srna, ki leži pred jelenom, ženska glava v okviru okna, šopek vijolic, previt z vijoličnim trakom, križ, ovit z bršljanom, oveneli rdeči naglji, s črnim tušem risane vignete, vse se je vrstilo v lepen redu. Kromickemu je bila pisava pesmic tuja. Primerjal jo je s pismi, ki jih je vzel Fridi iz njenih omar in z divjim smehom, ki je še bolj spačil njegov grobo iztesani obraz z nesimetričnim nosom, vrgel vse preko mize.

„Bagaža! Tako dolgo so me varali. V zahvalo za mojo dobrohotnost. In jaz, tepec, sem tega nesrečnega še vabil na svoj dom. No, sedaj je uničen!“

Kromicki se je spomnil svojega obiska pri Emilu. Hipno se mu je obraz prepregel s skrbjo, če se ne uresniči Emilova obljuba, da se usmrti tekom noči. Jezil ga je samozavestni Emilov nastop, ki mu je bolj imponiral, kakor si je upal priznati. Kakor osramočenje in osmešenje je čutil ob spominu na ta obisk, pri katerem je imel kljub svoji žalostni vlogi le srečo na svoji strani.

Surove forme ljubosumnega so pričele v njem prevladovati. Misli so zašle k Fridi!

Kakor zadoščenje je čutil ob prizorih, ki si jih je ponavljal v spominu. Videl je Frido, ki jo je podrl

Dočim se je delna mobilizacija še pripravljala, je bilo opažati že prve znake nevihte na severovzhodu. Dne 27. julija so dospela na Dunaj neoficijalna poročila, da se Rusija v sosednih vojaških okrajih že vojaško pripravlja. Pač je ruska vlada izpočetka še zanikala, da bi bila odredila kako mobilizacijo, vendar pa nam je dala sporočiti, da bi morala poseči po tem sredstvu, če bi naše čete prekorale srbsko mejo. Sploh pa se je bila Rusija že dolgo prej pod naslovom poskusnih mobilizacij dalekosežno pripravila na vojno.

Kakor svetla strela je to sporočilo rezsvetlilo temne oblake tajno zapričetih spletk. Rusija je razprostrla svoje roke varujoče nad Srbijo! Pod pretvezo, da hoče zadeti akcija proti Srbiji v resnici samo moskovsko državo in njen vpliv na Balkanu, — pretveza, ki ji je naša svečana izjava v Petrogradu izpodnesla tla, — je stopila Rusija na stran Srbije, onega sovražnika, proti kateremu smo se morali obrniti brez vsakega stranskega namena napram katerikoli drugi državi, samo vsled nujne potrebe samoohranitve, da varujemo svojo državno varnost in red za vso bodočnost proti tajnim spletkam poželjivega sosedu, ki se ne straši niti najzaničljivejših sredstev. Objektivni presoji je bilo sedaj očito, da so stale vse monarhiji sovražne spletke, ki so izhajale iz Srbije, pod patronanco Rusije; jasno je bilo spoznati, da se je mogla Srbija le pod to varno zaščito upati cinično odreči monarhiji zahtevane garancije in ji vreči pred noge rokavico.

Dne 29. julija se je oficijalno potrdilo, da mobilizira Rusija vojaške okraje Kijev, Odeso, Mosko in Kasan. Komaj pa so spoznali v Petrogradu, da nam stoji Nemčija v preizkušeni zavezniški zvestobi na strani, je sledil dva dni pozneje ukaz za mobilizacijo celokupne ruske vojske. Šele sedaj smo odgovorili mi, doslej se do skrajnosti trudeč, da ohranimo evropski mir, pod silnim pritiskom ruske grožnje z istim sredstvom. Kakor en mož so se dvignili narodi obeh držav stare monarhije, ki je bolj čila stezala

svoje ude, kakor kdaj poprej. Navdušeni so posegli Nemci, Magjari, Slovani in Romani po orožju, navdahnjeni ene edine enotne volje, braniti svojo domovino.

Dne 2. avgusta so prekorale ruske čete brez vojne napovedi prusko mejo. Slučaj, da se izkaže zavezništvo, je bil tu. Dne 5. avgusta je izročil avstro-ogrski veleposlanik v Petrogradu vojno napoved.

Tako je stala monarhija pred potrebo, da se bojuje v obrambo svoje eksistence na dve strani: Na severu proti Rusiji s 173 milijoni prebivalcev, na jugu proti Srbiji z njeno vojsko, ki je bila v dveh magovitih vojnah izkušena v boju, zjeklenela v boju ter proti njenemu zavezniku v Črni gori. Tudi Črna gora se je postavila med sovražnike monarhije. Ker tvorijo za orožje zmožni moški nekako deseti del prebivalstva, je morala Avstro-Ogrska z okroglo 5 milijoni bojnikov nastopiti ne samo proti trikratni premoči 17 milijonov ruskih vojakov, marveč poleg tega še proti več kakor pol milijona Srbov in Črnogorcev, ki sta jih mogli obe balkanski državi pri mnogo večji izrabi brambne moči vzeti iz svojih 4 in pol milijonov prebivalcev.

Pač se nam je postavila Nemčija s skoro 68 milijoni prebivalci, torej okroglo 7 milijoni bojnikov, dobro oborožena in pripravljena na stran. S tem pa se je dvignila obema centralnima državama cela vrsta mogočnih sovražnikov, ki so že dolgo prežali in že dolgo pripravljali zahrbtnen napad, da zlomijo gospodarski razvoj Nemčije, ki so ji ga zavidali.

Številna premoč sovražnikov se je tako povečala, vendar pa je govorilo v prilog zavezniškima centralnima državama ozko sosedstvo obeh držav, brezpogojna skupnost interesov in vsled dolgoletnega zvestega sodelovanja izvršena spojitve obojestranske vojaške volje pokazati svojo moč enotno, dočim je moralo na sovražni strani krajevno ločenje držav ter cela vrsta le slabo premostenih nasprotstev, ki so imela svoj izvor v vsem dosedanem političnem raz-

na tla. Lasje so se ji v borbi razpustili, njen obupni pogled je zasledoval kretnje njegove roke, ki je tiščala browning. In še ti trenutki njegove naslade in zadoščenja so mu bili zagrenjeni. V Fridinih očeh je zažarel izraz onega brezmejnega, skritega sovraštva, ki je tako dobro tolmačil njeno preziranje. S tem je ubijala samoljubnost plitve duše in Kromicki, ki je čutil svojo revščino nasproti nji se je čutil tako ponižanega, da mu je šinila kri v lica. Čutil je, da ga je vsaka priučena ljubeznjivost smešila in da je prišla ob nepravem času. Odtujenje od svoje soproge je povečevalo njegovo težko prikrivano ljubosumnost.

Vse intimnosti svojega življenja je videl Kromicki razgrnjene pred seboj. Vse je šlo še enkrat mimo njega in sklonil je glavo pod težo spoznanja svojega ljubezenskega nagnenja in onemoglega sovraštva do Fride in vsega, kar je z njo v zvezi.

Zatopljen v misli je Kromicki preslišal trkanje. Šele, ko je postalo trkanje močnejše se je zganil in šel počasnih korakov proti vratom, ki so bila zastrta z rdečo preprogo.

Na pragu je stala prestrašena hišna in težko sopeč pripovedovala, da se je moralo gospej kaj hudega pripetiti. Slišala da je ropot in zamolkel vdarec po tleh, vrata v gospejino sobo pa da so zaklenjena.

Kromicki je pomislil, ali naj bi pustil vso stvar, zamrmral je jezno med zobmi, končno pa se je vendar odločil, da iz ozira do poslov gre pogledat. Oblekel je suknjo in šel po stopnicah v drugo nadstropje k soprogi.

Šel je sam, hišno je odslovil. Vrata v Fridino sobo je našel zaklenjena. Ko s trkanjem in klicanjem ni dosegel ničesar se je uprl s silo ob vrata. S povečanim naporom so se vrata irešče vdala, počilo je pri ključavnici in Kromicki je stopil čez prag.

Našel je Frido na tleh, z glavo obrnjeno na tla. „Vraga“, je zamrmral, nato pa dodal glasno „vstani, kaj pa Ti je?“ Ker ni dobil odgovora jo je stresel za roko. Roka je bila hladna. Kromickega je to oplašilo in pozvonil je hišni in poslal po hišnega zdravnika.

Po daljšem naporu se je posrečilo Frido zbuditi iz nezavesti. Kromicki je odšel nekoliko bled s težkim koraki nazaj v svojo sobo.

Frido so položili v posteljo. Izgledala je zelo slabotno. V okviru njenih zlatih las so bilo lica še bolj blede. Oči je imela zaprte. Spala ni in natančno je slišala prošnjo male Elze, naj jo puste k mami, kar ji je governanta branila.

(Konec prihodnjic.)

voju, pritisniti vse slabosti koalicijske vojne. Kako pomembne so te neprilike, uči skoraj vsak list zgodovine.

(Dalje prihodnjič.)

Svetovna vojna.

Naša in nemška bojna črta proti Rusiji.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo:

Ker se je sedaj tudi tretji silni sunek ruskih mas ustavil, pač ne bo neinteresanten mal pregled, kako je bilo tekom mnogih in dolgotrajnih bojev s pridobivanjem terena z obeh strani. To nam pokaže prav jasno fronta, ki jo imajo zavezniške čete danes zasedeno, in katerim leže sovražne črte v splošnem na majhno razdaljo nasproti.

Ta fronta poteka, če ne vpoštevamo posameznih skupin, ki so jih Nemci v kritje pokrajine pri Memlu in Tilsitu potisnili na ruska tla, od Njemena v skoraj skoz in skoz sklopljeni črti do rumunske meje vzhodno od Črnovic. Na severu je precej daleč potisnena preko meje Vzhodne Prusije, deli potem zahodnje pokrajine Ruske Poljske, v splošnem potekajoč ob Bzuri, Ravki in Nidi, na dva neenaka dela, katerih večji je v posesti zaveznikov, ter prehaja potem južno od Visle na gališka tla. Tu tvorijo Dolenji Dunajec, Biala in črta, ki gre v okolici sedla Konjecne, odsek, ki deli Zahodnjo Galicijo, ki je v naših rokah, od Srednje in Vzhodnje Galicije.

Fronta se obrne potem proti vzhodu in poteka v splošnem v Karpatih. Karpatov si ne smemo predstavljati kot strnjen gorski greben, marveč so to širok pas, poln številnih hrbtov in vrhov, ki nudi tostran in onstran ogrske meje mnogo ugodnih pozicij. Po dolgih bojih smo popolnoma zabranili Rusom, da bi predrli naše pozicije v pokrajini depresije Dukle in morali so se zadovoljiti s prav neznatnim pomaknjenjem svojih pozicij na ogrska tla do črte Zboro-Sztropko-Virava. Bolj proti vzhodu poteka fronta tik ogrske meje, da prestopi kmalu na gališka tla, da doseže severovzhodno Horodenke Dnjester in da obseže vso Bukovino razen mal trikot pri Novosielici, vzhodno od Črnovic.

Na zapadu se omejuje ruska pridobitev na one dele Vzhodne Galicije, ki smo jih po bitkah pri Lvovu sovražniku prepustili. Velika ruska druga ofenziva jim ni niti omogočila, da bi v celem obsegu zasigurali zapadno od Visle ležeče dele Ruske Poljske: dejstvo, da smo sovražnika pognali nazaj, je imelo marveč za posledico, da je moral nam prepustiti velik del te pokrajine. Edini uspeh, ki mu ga je prinesla ta ofenziva, je bil, da se je končno ustavil od Dunajcu, do čim smo mu druga zavojevanja iz te faze vojne, ogrsko pokrajino do Homonne in posest Bukovine, kmalu zopet iztrgali. Tretja velika ofenziva je prinesla Rusom vsega skupaj posest 5 do 10 km širokega pasa v pokrajini depresije Dukle; ves trud, da bi se tudi zopet polastili prelaza Uzsok, je ostal brezuspešen.

Sijajen uspeh avstrijskega podmorskega čolna. — Naš podmorski čoln „U 5“ potopil francosko oklopno križarko „Leon Gambetta“.

Poveljstvo vojne mornarice objavlja ta-le komunikacije:

Podmorski čoln „U 5“, čigar poveljnik je linijski poročnik Juri vitez Trapp, je v Jonskem morju torpediral francosko oklopno križarko „Leon Gambetta“ in jo potopil.

(Francoska oklopna križarko „Leon Gambetta“ je sestrška ladja oklopnice „Viktor Hugo“ in „Jules Ferry“. Zgrajena l. 1901 je imela 12.550 ton prostornosti ter je bila 147 m dolga in 21 m široka. Armirana s 4 topovi kalibra 19 cm, 12 16 cm in 24 47 cm topovi, je razvijala z 29.000 konjskimi močmi 23 morskih milj brzine. Posadka je štela 711 mož. Naš podmorski čoln „U 5“ je bil zgrajen l. 1909. in je torej eden naših najstarejših podmornikov.)

Santa Marija di Leuca je italijanska mornariška postaja v najjužnejšem delu „italijanske pete“, v provinciji Puglia. Kraj nesreče se nahaja že v odprtem morju 20 milj oddaljen od obale.

Prvi boji na kopnem pred Dardanelami.

Turški glavni stan poroča dne 26. aprila o teh bojih sledeče:

Dne 26. aprila se je sovražnik pod zaščito svojih vojnih ladij poskusil izkrcati na štirih točkah ob zapadni obali polotoka Galipoli in sicer ob izlivu reke Sigindere, na obrežju Ari Burnu, zapadno od Kabatepe in Tekke Burnu ter pri Kumrele.

Sovražni oddelek, ki se je izkrcal pri Tekke Burnu, so naši vojaki z bajonetnim naskokom vrgli v morje.

Čete, ki so bile izkrcane pri Ari Burnu, so bile pri poskusu, da bi prodirale, primorane se izogniti profinapadom naših armadnih vojev, nakar smo jih potisnili na obrežje.

Del teh sovražnih čet je bil prisiljen, da je večeraj ponoči jadrno pobegnil na svoje ladje.

Danes nadaljujejo naša četa uspešno svoje napade na vseh frontah.

Istočasno se je večeraj približalo Dardanelam sovražno brodovje z namenom, da bi forsiralo morske ožine od morske strani, a se je moralo umakniti pred našim ognjem.

Pri tej akciji smo potopili eno sovražno torpedovko, drugo pa težko poškodovali. Spravili so jo v smeri proti Tenedu.

Danes ni sovražnik izvršil z morske strani nobene napada proti Dardanelam.

Na ostalih bojiščih ni nastala nobena izprememba.

Uradna poročila.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Ponesrečeni ruski poskus prodreti našo fronto v Karpatih. — Boji v dolni reke Cziroke.

Uradno javljajo dne 21. aprila:

V Karpatih je nasprotnik že od dalje časa ustavil svoje, z velikimi izgubami združene napade proti najvažnejšim odsekom bojne fronte. To velja zlasti za one odseke naših postojank, ki krijejo najboljše vpadna pota na Ogrsko — doline rek Ondave, Laborce in Unga.

Oddaljen od teh prodiralnih črt v gozdnatem pogorju med dolinama rek Laborce in Unga, je so-

vražnik tudi sedaj še poskusil, da bi prodril z močnimi četami.

Prebitje bojne fronte v tej smeri bi naj z obkoljenjem zlomilo odpor naših dolinskih in sosednjih višinskih pozicij, ki ga sovražnik kljub najtežjim žrtvam ni mogel nadvladati v frontalnem napadu.

Tako so se znova razvili v gorenji dolini reke Cziroke pri Nagypolanyju, kakor tudi na celem ozemlju, kjer izvira ta reka, srđiti boji, ki so trajali več dni in noči.

Tudi tu je končno zadela ljute ruske sunke ista usoda kakor vse prejšnje napade. Po izgubi več tisoč mrtvih in ranjenih in nad 3000 neranjenih ujetnikov, je sovražnik opustil nadaljnje navale.

Nasproti mnogim, v inozemstvu razširjenim, tudi uradnim vestem ruskega armadnega vodstva o uspehih v dolgotrajnih karpatskih bojih, lahko na kratko konstatiramo, da se nahaja kljub vsem naporom in velikim žrtvam trđno v naši posesti gorski prelaz Uzsok, ki ga je nasprotnik vedno označeval kot glavni cilj svojih napadov in kot posebno važno točko.

Na ostalih frontah so se vršili topovski boji. Situacija je povsodi neizpremenjena.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Krvavo odbiti ruski napadi na prelaz Uzsok. — Hrabrost ogrskih polkov. — 1200 Rusov ujetih.

Uradno razglašajo, dne 22. aprila:

V ruski Poljski in v zapadni Galiciji semtertja topovski boji.

Na karpatski fronti smo krvavo odbili ponoven naskok proti našim postojankam ob gorskem prelazu Uzsok in ob obeh straneh tega prehoda.

Pri srđitih napadih, ki so se razbili deloma v najučinkovitejšem ognju naše artiljerije, deloma pa smo jih odbili s protinapadi naše pehote, je imel nasprotnik zopet težke izgube. Samo pred pozicijami nekega holma, ki ga je sovražnik opetovano napadel, leži nad 400 ruskih mrtvecev.

Pehtoni polk št. 12, honvedska pehotna polka št. 24. in 25. iz Brassa in Marosvasarhelyja, kakor tudi vsa artiljerija, ki se je udeležila teh bojev, so se posebno odlikovali.

Vjeli smo 1200 Rusov.

Na ostalih odsekih karpatske fronte, v jugovzhodni Galiciji in v Bukovini samo semtertja topovski boj in spopadi.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Topovski boji pri Nagy-Polanyju in Koziowi.

Uradno razglašajo, dne 23. aprila:

Splošni položaj je neizpremenjen.

Na karpatski fronti semtertja topovski boj, pri čemer je z uspehom učinkovala naša artiljerija v odseku Nagypolany, nemška artiljerija pa v Koziowi.

Pred pozicijami na gorskem prelazu Uzsok po končanem navalu razmeroma mir. Vsi ujetniki potrjujejo težke sovražnikove izgube.

Vzhodno od gorskega prelaza smo včeraj zavzeli močno sovražnikovo oporišče.

V južnovzhodni Galiciji in v Bukovini nobenih izprememb.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Odbiti ruski napadi pri Turki.

Uradno razglašajo, dne 24. aprila: V Karpatih mestoma srđit topovski boj. V odseku gorskega prelaza Uzsok podnevi posamni ruski navali, ki smo vse odbili.

Nočni sovražnikovi napadi ob cesti v Turko in zapadno od nje so se znova ponesrečili z velikimi izgubami za nasprotnika.

Sicer je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Uspeh pri Koziowi. — Ostry vrh zavzet.

Uradno razglašajo, dne 25. aprila opoldne:

Na karpatski fronti smo izvojevali v dolini Orawe pri Koziowi nov uspeh.

Po večdnevni, z veliko žilavostjo izvršenih napadih iz strelskih jarkov smo včeraj v naskoku zavzeli Ostry vrh južno od Koziowe.

Istočasno se je sosednim nemškim četam posrečilo, da so ob cesti in zapadno od nje pridobile na prostoru.

V celoti smo ujeli 652 Rusov.

Z zavzetjem Ostrega vrha in z osvojitvijo grebena Zwinin začetkom aprila so zavezniške čete sedaj potisnile sovražnika iz cele, več mesecev žilavo branjene pozicije na obeh straneh doline Orawe.

V ostalih odsekih karpatske fronte posamič topovski boj.

V Poljski in Galiciji večinoma mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Novo rusko oporišče pri Uzsoku zavzeto. — 1000 mož ujetih. — 2 ruska bataljona uničena.

Uradno razglašajo, dne 26. aprila opoldne:

Na karpatski fronti trajajo boji v odseku vzhodno od gorskega prelaza Uzsok. Ena izmed naših napadalnih skupin je včeraj zavzela novo sovražno oporišče in ujela 7 častnikov in nad tisoč mož.

Da bi izgubljene višine zopet osvojili, so sedaj Rusi započeli srđite protinapade ter so poskusili tudi v sosednih odsekih posamne sunke. Glavni napad je bil naperjen proti Ostremu vrhu in sosednim pozicijam. Po daljšem boju smo ta naskok odbili s težkimi izgubami za Ruse. Dva nasprotna bataljona smo pri tem skoraj popolnoma uničili, nekaj sto mož pa ujeli. Zasledovalna akcija, ki smo jo takoj pričeli, je nam donesla 26 strelskih jarkov in mnogo vojnega materiala.

Tudi v drugih odsekih smo krvavo odbili sovražne nočne napade.

Pred pozicijami prelaza Uzsok se je nasprotnik po končanem napadu umaknil, begu podobno.

V včerajšnjih bojih smo vkljub obupnim ruskim protinapadom ne samo vzdržali doslej pridobljeno ozemlje, marveč smo ga jugovzhodno od Koziowe še razširili.

Na fronti zapadno od gorskega prelaza Uzsok, v Galiciji in v Poljski, kakor tudi ob Dnjestrju in v Bukovini topovski boj. Sicer mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Rusi so zopet ponehali z napadi na Uzsok.

Uradno razglašajo, dne 27. aprila opoldne:
Na celi fronti nobenih posebnih dogodkov.
V nekaterih odsekih srditi topovski boji.

V Karpatih so Rusi zaenkrat zopet ustavili svoje,
z velikimi izgubami združene napade proti našim
pozicijam ob prelazu Uzsok in v vzhodno ležečih
sosednjih frontnih odsekih.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Z južnega bojišča.

Dne 20. aprila ponoči se je vršil ob Donavi pri
Tekiji živahen artiljerijski boj. Ogenj avstrijskih
težkih topov je bil jako uspešen in Srbi so se morali
umakniti z neke gore, kjer so imeli izvrstne pozicije.

Srbi so poslali na bolgarsko mejo dve diviziji
ter utrujejo dominantne višine na Ovčjem polju.

Z nemško-ruskega in nemško-francoskega bojišča.**Nemški zračni napad na Bialystok.**

Veliki glavni stan, dne 21. aprila:

Vzhodno bojišče: Položaj na vzhodu je neizpremenjen.

Na rusko bombardiranje Insterburga in Gumbinena, dveh odprtih, izven operacijskega ozemlja ležečih mest, smo odgovorili s tem, da smo včeraj vrgli 150 bomb na železniško križišče Bialystok.

Vrhovno armadno vodstvo.

Vsa nadaljnja poročila s poljskega bojišča javljajo, da je položaj neizpremenjen. Dne 25. aprila so odbile nemške čete dva slabotna ruska napada zapadno od Cienchanowa. Kot odgovor na to, da so Rusi bombardirali mirno mesto Neuenburg, so vrgli Nemci na železniško križišče Bialystok 20 bomb. Tudi 26. aprila so Nemci odbili nekatere slabotne ruske nočne napade v pokrajini severnovzhodno od Ciechanowa. V ostalem pa je položaj neizpremenjen.

Nemški uspehi na francoskem bojišču.

Veliki glavni stan, dne 21. aprila:

Zapadno bojišče: Ne daleč od katedrale v Reimsu smo opazili novo sovražno baterijo ter jo jeli obstreljevati.

V Argonih so Francozi metali bombe, ki so povzročale bljuvanje.

Sovražen napad severno od Le Four de Paris se je izjalovil.

Med rekama Maas in Mosel smo včeraj pri Flireyju odbili z velikimi izgubami za sovražnika napad, ki so ga Francozje izvršili v široki formi.

V Pretrskem gozdu smo nadalje pridobili na tleh. V Vogezih je sovražnik brezuspešno napadel naše pozicije severnozpadno in južnozpadno od Metzerala in Sondernacha. Tudi tam so imeli Francozje močne izgube.

Včeraj je neki francoski letalec metal bombe na Lörach, ki so poškodovale tvornico svile — lastnino

nekega Švicarja, in dve hiši ter ranile več civilnih oseb.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki glavni stan, dne 22. aprila:

Zapadno bojišče: Južno od kanala La Bassee in severnozpadno od Arrasa smo izvršili uspešne razstrelitve z minami.

V Argonih in na ozemlju med rekama Maas in Mosel so se vršili srditi artiljerijski boji.

Po artiljerijskem navalu so danes ponoči Francozi izvršili napad v zapadnem delu Pretrskega gozda, a so bili s težkimi izgubami odbiti.

Na severnem obronku Hartmansweilerkopfa smo včeraj razdejali neko sovražno oporišče ter zvečer zavrnili sovražen napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki nemški uspeh v Flandriji. — Nemci so ujeli 1600 Francozov in Angležev ter uplenili 30 topov.

Veliki glavni stan, dne 23. aprila:

Zapadno bojišče: V včerajšnjih večernih urah smo na svoji fronti Steenstraat vzhodno od Landenmarka udarili proti sovražnim pozicijam severno in severnovzhodno od Yperna.

V naskoku so prodrle naše čete v širini 9 km do višin južno od Pilkema in vzhodno od tod. Istočasno so si v trdovratnem boju izsilile prehod preko Ypernskega kanala pri Steenstraatu in pri Het Sasu, kjer so se na zapadnem bregu utrdile. Zavzeli smo kraje Langenmark, Steenstraat, Het Sas in Pilkem.

Ujeli smo najmanj 1600 Francozov in Angležev ter uplenili 30 topov, med temi 4 težke angleške.

Med rekama Maas in Mosel je bila bojna aktivnost zopet živahnejša.

Artiljerijski boji so bili posebno srditi pri Combresu, St. Mihielu, Apremontu in vzhodno od Flireyja.

Sovražna pehota je izvršila napade samo v gozdni okolici med Aillyjem in Apremontom. Tu so Francozi na posamnih točkah vdrli v naše najsprednejše jarke, a smo jih deloma zopet prepodili iz njih. Boji mož proti možu se še vrše.

Naše predstraže so izpraznile vas Embermenie, zapadno od Avricourta, ki smo jo zavzeli, katero pa so včeraj Francozi vpepelili. Višine severno in južno od te vasi držimo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški uspehi pri Ypernu, v Aillyskem in Pretrskem gozdu.

Veliki glavni stan, dne 24. aprila:

Zapadno bojišče: Vsi sovražnikovi poskusi nam odvzeti ozemlje, ki smo ga pridobili severno in severnovzhodno od Yperna, so se ponesrečili.

S težkimi izgubami za sovražnika se je severno od Yperna razbil močan francoski, severnozpadno od Yperna pri St. Julienu pa angleški napad.

Ista usoda je zadela danes zjutraj nadaljni sovražni napad ob cesti Ypern-Bixschote in vzhodno od tod.

Zapadno od Kanala so naše čete ponoči v naskoku zavzele vas Lizerne.

Število ujetih Francozov, Angležev in Belgijcev se je zvišalo na 2470.

Razen v celem 35 topov z municijo smo vplenili večje število strojnih pušk, mnogo navadnih pušk in drugega materijala.

V Champagni smo danes ponoči razstrelili severno od Beau Sejour Ferme s štirimi minami sovražnega strelskega jarka.

Francozi so imeli pri tem velike izgube, zlasti ker je njihova artiljerija obstreljevala lastne jarke.

Med rekama Maas in Mozel so Francozje na več točkah ponovili svoje napade.

V Aillyskem gozdu smo zmagali v bajonetnem boju.

Dalje proti vzhodu smo zopet prepodili Francoze, ki so na posamnih točkah vdrli v naše bojne vrste.

V Pretrskem gozdu smo znova napredovali.

V Vogezih sta megla in sneg zavirala bojno aktivnost.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški uspehi v Flandriji in pri Combresu.

Veliki glavni stan, dne 25. aprila:

Zapadno bojišče: Pri Ypernu smo izvojevali na daljne uspehe. Ozemlje, ki smo ga 23. aprila severno od Yperna osvojili, smo tudi včeraj držali proti sovražnim napadom.

Dalje proti vzhodu smo nadaljevali napade, zavzeli v naskoku pristavo Solaert, jugozapadno od St. Julienu, kakor tudi vasi St. Julien in Kersselacre ter zmagovito prodrli proti Grafenstafflu. Pri teh bojih smo ujeli kakih 100 Angležev in uplenili več strojnih pušk.

Angleški protinapad proti naši poziciji, zapadno od St. Julienu, smo danes zjutraj odbili s težkimi izgubami za sovražnika.

Zapadno od Lilla smo z našim ognjem v kali zadušili angleške napadalne poskuse.

V Argonih smo severno od Le Four de Parisa odbili napad dveh francoskih bataljonov.

Na višinah ob reki Maas jugozapadno od Combresa so Francozi doživeli težak poraz. Tu smo izvršili napad ter v naskoku prebili več zaporednih francoskih črt. Nočni francoski poskusi, da bi nam zopet odvzeli osvojeno ozemlje, so se ponesrečili s težkimi izgubami za sovražnika.

Pri tem boju smo ujeli 24 francoskih častnikov in 1600 mož ter uplenili 97 strojnih pušk.

Med rekama Maas in Mozel so se sicer samo na posamnih točkah naše južne fronte vneli boji mož proti možu, ki pa pri Aillyju še niso končani.

V Pretrskem gozdu se je ponesrečil francoski nočni napad.

V Vogezih je tudi včeraj močna megla zavirala bojno aktivnost.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški uspehi v Flandriji, pri Epargesu in v Vogezih.

Veliki glavni stan, dne 26. aprila:

Zapadno bojišče: Boji pri Ypernu se nadaljujejo. V naši posesti se nahaja tudi zapadno obrežje prekopa pri Lizerne, o katerem trdijo Francozje, da so je zopet zavzeli.

Tudi vzhodno od prekopa smo obdržali osvojeni teren.

Število uplenjenih topov se je zvišalo na 45; med njimi se nahajajo tudi 4 težki angleški topovi.

Severnozapadno Zonaebeke smo nadaljevali napad ter ujeli pri tem več kakor 1000 Kanadijcev. Skupno število ujetnikov se je tako zvišalo na 5000.

Tu se je zbrala na razmeroma malem prostoru čudna mešanica narodov: zamorci iz Senegala, Angleži, Turkosi, Indijci, Francozi, Kanadijci, Zuavi in Alžerijci.

V Champagni smo odbili severno od Beau Sejoura dva francoska napada.

Na višinah ob reki Maas so naši napadi dobro napredovali.

Zavzeli smo zaporedoma v naskoku več gorskih hrbtov do višine zapadno od Les Eparges. Ujeli smo več sto Francozov in ugrabili nekaj strojnih pušk.

V Aillyskem gozdu so se sovražni sunki ponesrečili.

V Vogezih smo z našim napadom zopet osvojili Hartmannsweilerkopf. Plen naših zmagovitih čet je znašal tu 11 častnikov, 749 mož, 6 metalcev min in 4 strojne puške.

Vrhovno armadno vodstvo.

Za Nemoe uspešni boji v Flandriji in v Argonih.

Veliki glavni stan, dne 27. aprila:

Zapadno bojišče: V Flandriji so Angleži z močnimi četami napadli novo črto naših pozicij, severno in severnovzhodno od Yperna, ki poteka 3 ali 4 kilometre, južno od dosedanje bojne črte, tesno severno od D' Houdt Ferme ob Yserskem prekopu, preko St. Julienu, v smeri S' Gravenstafel.

Napadi, ki jih je naša artiljerija jugovzhodno od Yperna deloma zagrabila za hrptom, so se z izredno velikimi izgubami popolnoma razbili že v našem ognju.

Hiše vasi Lizerne, ki jih je sovražna artiljerija popolnoma razstrelila, smo v zadnji noči izpraznili, neposredno vzhodno od tod ležeče oporišče ob mostu na levem bregu Kanala pa držimo.

Z vidnim uspehom smo jeli obstreljevati važno železniško križišče in glavni kraj Peperinghe, kakih 12 kilometrov zapadno od Yperna.

V Argonskem gozdu smo odbili francoski nočni napad, severovzhodno od Vienne le Chateau.

Na višinah ob reki Maas smo tudi včeraj izvojevali nadaljne uspehe, dasi so Francozje pritegnili nove čete.

Sovražni napadi proti našim pozicijam pri Combresu so se izjalovili.

Srdit naval v Aillyskem gozdu smo zavrnili z močnimi izgubami za sovražnika.

Tudi dalje proti vzhodu ni sovražnik pridobil na tleh.

V nočnem boju mož proti možu smo uspešno napredovali v Pretrskem gozdu.

Sovražnik je včeraj večkrat izvršil napade proti naši postojanki na Hartmannsweilerkopfu. Vsi napadi so se ponesrečili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Gospodarstvo.

Kako bo treba škropiti trte proti peronospori, da izhajamo z razpoložljivimi sredstvi.

(Konec.)

Ce rabimo tedaj za napravo škropilne zmesi galico in galun, si pravzaprav izdelujemo tenaks doma. S pridatkom galuna pa prihranimo polovico galice. Kdor ima tedaj letos le polovico toliko galice kot jo rabi navadno, je zadostno preskrbljen. Kupi naj še ravnolotliko množino galuna in izhajal bode prav dobro. Galun je pa tudi veliko cenejši kot galica. Meterški stot galuna stane sedaj na debelo okroglo 35 K, galica pa že nad 250 K. Cenejši galun bo tedaj tudi pozneje, v normalnih letih priporočljiv, ker zamore za polovico nadomestiti drago galico.

Rabo Martinijeve zmesi je priporočal pri omejenem posvetovanju na Dunaju ravnatelj kmetijsko-kemičnega preskušališča v Gorici, g. dr. Ripper, ki je to zmes sam praktično izkusil in se je prepričal, da to sredstvo dobro in popolnoma zanesljivo učinkuje.

Dasi te zmesi sam nisem še imel prilike izkusiti, priporočam na podlagi izjave g. dr. Ripperja vsem kranjskim vinogradnikom, zlasti tistim, ki imajo le malo zalogo galice: „Rabite Martinijevo škropilno zmes proti peronospori“.

Na galici se pa da tudi še na drugi način dosti prihraniti. Pred vsem je treba, da je ne pripravimo za škropljenje nikdar več, nego kolikor je zares rabimo. Če že vidimo, da smo galice preveč raztopili, spravimo nekaj tekočine za prihodnjič še prej, predno pridenemo apna. Kakor hitro primešamo apna, moramo škropilno zmes tekom prvega dne porabiti, drugače se pokvari.

Dalje ne smemo trto z galico obliovati, temveč le na fino škropiti. To se da doseči z dobro škropilnico, ki razvija primerno močan pritisk in ki je opremljena z dobrim razpršilnikom. Posebno fin je polnoškropeč razpršilnik „Komet“ firme Nechvile. Tudi škropilnice te firme so pri nas priljubljene in najbolj priporočljive. Pred vsem pa velja: Proč s škarjami, ki razmetavajo galico po tleh. Če že kdaj, se izplača nabava dobre škropilnice zlasti letos, ko je galice malo in ko je tako izvanredno draga.

Da se trto po nepotrebnem preveč ne škropi, je priporočljiv tudi patentni zapiralnik na škropilnih ceveh, ki se da poljubno med škropljenjem z enim prstom (palcem) zapirati. Zlasti pri prvem škropljenju se da na ta način veliko galice prihraniti.

Iz enakega vzroka se tudi priporoča, da se škrpe trte v celem v vinogradu skozi najprej le od ene strani in ko se je to zgodilo, šele od druge. V tem času se najprej poškrpljena stran trt že obsuši in je videti, koliko je še ostalo nepoškrpljenega, tako da se ne škropi nič po nepotrebnem dvakrat.

V splošnem bomo letos morali izhajati le s trikratnim škropljenjem. Prvič bomo škropili, ko požene trta 40 do 50 cm dolge poganjke, tedaj pred cvetjem, drugič 10 do 14 dni pozneje, tedaj po cvetju, če je treba, tudi med cvetjem. Tretjič bomo škropili še kake tri tedne pozneje, tedaj v drugi polovici julija. Če potem tudi peronospora vršičke ali zalistnike malo osmоди, ne stori to ničesar, vsaj v drugi polovici meseca avgusta itak vršičke prikrajšamo, in če so napa-

deni, sežgemo. Le v slučaju mokrega vremena zlasti junija meseca, bomo morali škropiti prvič prej in pozneje še frikrat, pa bolj pogostoma.

Ne smemo pa pozabiti škropiti grozdja. Zlasti pri prvem in drugem škropljenju je treba grozdje dobro poškrpiti, tako da od njega kar kaplje.

Kdor nima galice, naj škropi s tenaksom ali s perocidom. Pri tem se seveda galuna ne more rabiti. Tenaksa se rabi za prvo škropljenje 1 kg, za drugo in tretje 1 in pol do 2 kilograma na 100 l vode. Prašek se strese v vodo, se v njej razmeša in škropilna zmes je pripravljena, pa se takoj rabi.

Perocida je vzeti pol več kot galice, tedaj za prvo škropljenje 1 in pol kg, za drugo in ostalo 2 in en četrt do 3 kg. Apna se pridene toliko, da spremeni reagenčni papir, ki ga dobimo zdaj že skoraj v vsaki trgovini, barvo. Bolje je vzeti malo več apna kot premalo, ker bi sicer kislina perocida, enako kot pri galici, trdo osmodila.

B. Skalický,

c. kr. vinarski nadzornik.

Tedenske novice.

(Imenovanja v politični službi.) Okrajni komisar v Logatcu Rajko Svetek je premeščen v Črnomelj. Deželnovladni koncipist Ludvik Pinkawa je iz Radovljice premeščen v Logatec in deželnovladni konceptni praktikant dr. Karol Tekavčič iz Črnomlja v Kranj.

(Imenovanja pri poštni upravi.) Gospod Fran Papež, poštni uradnik v Beljaku, doma na Vranskem pri Celju, je imenovan za poštarja v Rabelju na Koroškem.

(Ne razširjajte neresničnih in razburljivih govoric!) C. kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani je izdalo dne 25. aprila t. l. sledeči razglas: „Opazilo se je mnogokrat, da so se pojavile in se širile v policijskem okolišu že od pričetka sedanje vojske najrazličnejše govorice, bodisi o vojnih dogodkih, bodisi o političnih zadevah. Te govorice so bile take, da bi jih moral vsak razsoden človek smatrati za izrastek razuzdane domišljavosti ali breztemeljne bojazljivosti, ali pa celo za premišljene hudobnosti. Vkljub temu se je žal pokazalo, da se je takim govoricam tem rajši verjelo in se jih tem rado-volnejše širilo, čim neverjetnejše so bile. V javnem interesu, kakor v interesu prebivalstva samega smatra c. kr. policijsko ravnateljstvo za potrebno najodločnejše opozoriti na to, da se bo proti razširjevalcem neresničnih in razburljivih govoric v smislu zakononitih predpisov z brezobzirno strogostjo postopalo.“

(Dopust v svrhu setve.) Vojno ministrstvo je odredilo, da se naj odredba glede dovoljenja dopustov v svrhu setve uporablja tudi za vse v zaledju se nahajajoče črnovojnike in delavce, ki so bili poklicani na podlagi zakona o vojnih dajatvah.

(Vozniki, uporabljajte vedno levo stran ceste!) Občinstvo se ponovno opozarja, da morajo glasom ukaza, izdanega od c. kr. deželnega predsedništva, na vseh javnih cestah vsi vozovi, motorna vozila in kolesarji vedno uporabljati levo stran ceste ter da morajo sredo in desno stran ceste prosto pustiti. Dalje mora biti po obstoječih cestno policijskih predpisih vsako vozilo po nastopu teme v mestu Ljubljana od začetka ulične razsvetljave — raz-

svetljeno. Med vožnjo voznik ne sme zapustiti vozila. Prestopki teh določb se bodo strogo kaznovali.

(Črnovojniki drugega poklica), 42 do 50 let, bodo morali šele jeseni pod orožje. Tako se poroča iz Budimpešte. Ogrska vlada bo podala baje pri razpravi o novem črnovojniškem zakonu izjavo, da bodo poklicani črnovojniki drugega poziva, ki so služili vojake, šele začetkom septembra, ostali pa še pozneje.

(Vlom.) Minuli mesec je bilo na Kokri v župnišču vlomljeno ter ukradenih 1013 K denarja, obstoječega večinoma iz kron, drobiža ter bankovcev po 10 in 20 K, tri obligacije in sicer ena (Notenrente) s št. 11.232, dve srebrni renti s številoma 41.472 in 38.041, v skupni vrednosti 153 K, katere so bile v uradni kuverti z napisom „Župni urad Kokra“, dva zlata uhana, majhna broža in rdeča usnjata denarnica. Tatovi, ki so bili trije, so stari od 40 do 50 let in niso bili obriti.

(Državni prispevki za preživljanje.) C. kr. domobransko ministrstvo je pozvalo vse politične deželne oblasti, naj obrazlože okrajnim komisijam za preživljanje, da v tem, da svojci vpoklicanih, ki ali že uživajo državni prispevek za preživljanje ali šele prosijo zanj, opravljajo ali prevzemajo poljska dela, ni nikakega povoda jim državni prispevek ustaviti, zmanjšati ali odreči, ako so le dani vsi drugi postavni pogoji. To pa zato, ker je plača, ki se s takim delom doseže, le začasen dohodek, posebno pa še z ozirom na velik gospodarski pomen, ki ga ima v tem letu brezhibno obdelanje polja.

(Kvarjenje živil.) Zelo je razširjeno mnenje, da so radi vojne popolnoma izgubili moč predpisi zakona o živilih in da ni več treba ravnati se po določilih, ki so bili izdani s takozvanim „Codex alimentarius austriacus“ o kakovosti živil. To pomoto ter interesom konsumentov jako kvarno mnenje se mora pobijati z vso odločnostjo. Če se je pripetilo, da se posameznih živil radi vojne ni moglo izdelovati oziroma dobavljati v predpisani kakovosti, je ministrstvo za notranje stvari takoj ukrenilo, s posebnimi odredbami, da so se upoštevale te posebne razmere. Izvzemši izjeme, ki so se določile za posamezna živila, pa se morajo proizvajati in smejo prodajati vsa druga živila le v predpisani kakovosti. Natančno nadzorstvo v tem oziru je tem potrebnejše, ker se spričo naraščajoče draginje živil često dogaja, da se na brezvesten način oddajajo konsumentom po visokih cenah pokvarjena ponarejena ali manjvredna živila. S prodajo takih živil se ne oškodujejo samo posamni konsumenti, včasih morebiti celo v zdravstvenem oziru ampak se bistveno tudi zmanjšuje uspeh preskrbnih naredb vlade za zadostno prehrano celega prebivalstva. Vsem poklicanim oblastvom se je strogo naročilo, da zabranijo te v sedanjem času težavne in drage aprovizacije jako škodljive postopke in zlorabe. Vsem nadzorstvenim oblastvam, predvsem občinam z organiziranim tržnim nadzorstvom je zaukazano, da z največjo skrbnostjo pazijo na promet z živilih in v sumljivih slučajih nemudoma vpošljejo vzorce dotičnih živil pristojnemu zavodu za preiskavo živil, oziroma da vložijo pri prestopkih zakona o živilih ovadbo pri kazenskemu sodišču. Tudi zavodom za preiskavo živil je naročeno, da tudi po svojih uslužbenih pregledujejo živila v smislu § 26. zakona o

živilih, ter da eventualno vložijo ovadbo pri državnem pravdnstvu.

(O živilih.) Notranje ministrstvo je poslalo 15. t. m. vsem političnim oblastim in c. kr. preiskovalnicam živil, kakor tudi poizkusnim zavodom ukaz, v katerem pravi: Zelo je razširjeno mnenje, da so vsled vojne prišli ob veljavo predpisi zakona o živilih in da se ni treba več ozirati na določbe glede kakovosti posameznih živil, ki jih vsebuje codex alimentarius austriacus. Proti temu napačnemu naziranju, ki težko škoduje interesom konsumentov, se mora nastopati z vsem poudarkom. Ostati moramo pri tem, da se morajo tudi zdaj živila izdelovati ter v promet dajati v predpisani kakovosti. Natančna kontrola v tem oziru je tem bolj potrebna, ker se spričo naraščajočega draženja številnih živil vedno bolj pogosto dogaja, da se na brezvesten način prodajajo za visoke cene konsumentom pokvarjena, ponarejena ali pa vsaj manj vredna živila. S tem se ne škoduje le posameznemu konsumentu na premoženju in zdravju, marveč se tudi bistveno škoduje oblastvenim odredbam, ki hočejo zagotoviti zadostno hrano vsemu prebivalstvu. Vsled tega je brezpogojna dolžnost vseh merodajnih oblasti, da preprečijo vse čine in zlorabe, ki so se v sedanjem času težke in drage aprovizacije posebno nevarne in škodljive za prebivalstvo, in da najstrožje in z vsemi močmi nastopajo proti krivcem.

10.000 kron nagrade.

Brado in lasje povzročijo resnično v 8 do 14 dneh pristni danski Nokah-balzam. Staro in mlado, gospodje in gospe rabijo za rast brade, obrvi in las samo «Nokah-balzam». Neškodljivost zajamčena. Če to ni resnično, plačamo

10.000 kron v gotovini

vsakemu golobrademu, plešastemu ali redkolasemu, ki je sedem tednov rabil Nokah-balzam.

Gospod H. Hjort piše: Uspeh je že zaraditega skrajno velik, ker pri meni, kljub temu, da sem star 27 let, pred uporabo Nokah-balzama se ni nič pričela poganjati brada. Iz hvaležnosti Vas bom povsod priporočal ter znamenjem z velespoštovanjem!

Ob neuspehu povrnemo znesek.

12-11

«Vsaki dami morem pristni danski Nokah-balzam priporočati kot prijetno in uspešno sredstvo, da lasje nanovo zrastejo. Dolgo časa so mi lasje zelo izpadali, tako da so se prikazale na glavi gole lise. Ko sem pa štiri tedne rabila Nokah-balzam, so pričeli lasje zopet rasti, so postali gosti, težki in lepi. Gdēna. C. Holm.

Zavoj «Nokah» 10 K. Diskretna zavojnina. Denar se pošlje naprej ali pa se pošlje po povzetju (kot plačilo se sprejemajo tudi poštne znamke). Piše naj se

Hospitals Laboratorium, Copenhagen K. 1060
Postbox 95 (Daenemark)

(Dopisnice je treba frankirati z 10 vinarsko znamko in pisma s 25 vinarsko znamko).

Prosim izrežite ta oglas!